

Phùng Nguyễn: phỏng vấn với VNNP

VNNP: Mến chào anh Phùng Nguyễn. Tại sao tập truyện thứ hai của anh lại là 'Đêm Oakland và Những Truyện Khác' mà không là 'Đêm Bakersfield', nơi anh đang cư ngụ, hay một thành phố nào khác vậy anh ?

PN: Chào Tường Vi. Chỗ bạn bè sao lại nở bắt đầu câu chuyện bằng một câu hỏi có tính ... phá phách như vậy? :-)

Bakersfield vào mùa Hè rất nóng và rất khô, ngay cả vào ban đêm. Mang tên thành phố này vào tựa của tập truyện e rằng sẽ làm người đọc ... khát nước. Thực ra, cái tựa chung đến từ 'Đêm Oakland. Câu Hỏi,' một trong vài truyện hiếm hoi trong tập truyện mà tôi mong độc giả chú ý.

2.

VNNP: Từ tập truyện ngắn đầu tiên của anh là 'Tháp Ký Úc' do Văn xuất bản năm 1998 cho đến 'Đêm Oakland và Những Truyện Khác' vừa xuất bản năm nay 2001, khoảng cách là 3 năm. Theo anh, khoảng thời gian 3 năm để có thêm một tác phẩm như vậy là quá dài, hay quá ngắn, hay vừa đủ cho một nhà văn ?

PN: Một, hai, hay ba năm có thể là quá ngắn hay quá dài, tùy theo khả năng làm việc của người viết. Trong trường hợp tôi thì hơi ngắn. Nếu Tường Vi để ý, 'Dựng Truyện' hoàn tất vào tháng Sáu, 2000, và từ đó cho đến lúc tập truyện được in ra, tôi đã không có thêm truyện nào khác.

3.

VNNP: Vi đọc 'Đêm Oakland và Những Truyện Khác' thấy phảng phất có anh trong nhiều câu chuyện lắm. Một nhà văn, một cựu chiến binh, một cuộc tình từ chatroom, v.v. Nhưng Vi vẫn xin anh tự giới thiệu với độc giả VNNP.

PN: Một cuộc tình từ chatroom? Chatroom là cái gì vậy? :-)

Tôi sinh ra ở một ngôi làng nhỏ thuộc tỉnh Quảng Nam. Thiên cư vào Sài Gòn lúc còn nhỏ. Lớn lên cũng đi lính như hầu hết những người cùng trang lứa. Đến Mỹ vào giữa những năm 80. Bắt đầu viết cuối năm 94. Đã từng có một thời gian sinh hoạt gần gũi với tạp chí điện tử Văn Học Nghệ Thuật Liên Mạng và đặc biệt diễn đàn Ô Thước, nơi tôi có cái hân hạnh được quen biết một số bạn bè trong đó có Tường Vi. Các tạp chí khác đã cộng tác: Văn, Văn Học, Hợp Lưu, Việt, Thế Kỷ 21, Phổ Văn.

4.

VNNP: Nguyên nhân nào khiến anh bắt đầu viết văn từ năm 1994, và anh có cho là anh đã chọn lựa đúng khi bắt đầu gia nhập vào thế giới văn chương không anh ?

PN: Tôi thực không biết chuyện viết lách của mình có phải là một chọn lựa đúng hay không. Trong một truyện ngắn đăng trên tạp chí Việt, tôi cho nhân vật chính trong đó nói như thế này: 'Ở vào một thời điểm không lấy gì làm vui vẻ trong đời sống của mình, tôi cho rằng mình cần phải làm một điều gì đó, bất cứ điều gì, bên cạnh chuyện sinh nhai nhằm chán mà tôi vẫn phải làm hàng ngày. Tôi chọn viết lách thay vì đầu tư vào thị trường chứng khoán, đánh cá ngựa, chơi ma túy, hoặc la cà hàng đêm ở những quán rượu có nhảy cỡi truồng, những điều mà hậu quả chưa hẳn sẽ tệ hại hơn hậu quả có thể xảy ra cho điều mà tôi đã chọn lựa.' Có lẽ quá trình chọn lựa của tôi cũng gần gũi với lời 'trần tình' của nhân vật này.

5.

VNNP: Anh là một trong những người Vi quen rất khuyến khích mọi người, nhất là giới trẻ, cầm viết; anh thích có những khuôn mặt mới xuất hiện trên Văn. Xin anh lại một lần nữa khuyến khích các độc giả VNNP cầm viết bước tới văn chương (nghĩa là nêu ra những lý do vì sao mình nên viết).

PN: Tường Vi và tôi đã có một thời gian dài sinh hoạt với nhau trong nhóm VHNT Liên Mạng tất không lạ gì cái tật hay ... xúi dục của tôi. Thực ra tôi chỉ mong được đóng góp phần nào trong việc phổ biến rộng rãi hơn những tác phẩm của các cây viết có triển vọng trên liên mạng bằng cách giới thiệu chúng (tác phẩm) đến các tạp chí văn học định kỳ của người Việt hải ngoại. Tôi không biết

chắc 'khuyến khích' có phải là một từ thích hợp hay không. Tôi nghĩ rằng điều kiện đầu tiên cho một người cầm bút là phải thích/muốn chia sẻ cảm xúc/tư tưởng của mình với một hay nhiều người khác. Khi đã muốn đủ thì sẽ có nhu cầu diễn đạt những cảm xúc/tư tưởng này dưới một dạng thích hợp nào đó, văn, thơ, nhạc, họa. Nếu có thể nói một điều gì đó để khuyến khích các bạn trẻ, tôi xin mượn lời của nhà thơ Ba Lan Wislawa Szymborska khi được hỏi một câu tương tự: '... Trong một giai đoạn nhất định nào đó của đời sống, khi bắt đầu lìa xa tuổi ấu thơ, người ta bước vào cái thế giới của bất trắc và của trách nhiệm cá nhân, và không làm sao tránh được. Thử làm thơ [viết văn, vẽ tranh, soạn nhạc] xem sao! Có thể sẽ là những bài thơ chẳng ra gì. Hoặc có thể nhà thơ sẽ thành công.'

6.
VNNP: Trở lại 'Đêm Oakland...', có đôi câu chuyện ('Bước Hồi Sinh' và 'Khách Quen'), anh đặt nhân vật chính là nữ, so với 13 truyện có nhân vật chính là nam. Tại sao lại có sự thay đổi này, và khi làm một người nữ trong câu chuyện, anh có thấy thoải mái để diễn tả tâm tư, tình cảm mình dù là tréo ngoe như vậy không ?

PN: Tại sao ư? Tại vì thế giới này không chỉ có mỗi đàn ông! Đây là một điều vô cùng may mắn. Tôi chưa bao giờ thoải mái khi phải ... đoán mò về tâm tư tình cảm của phụ nữ. Tuy nhiên tôi đã có những cố gắng đặt mình vào vị trí của nhân vật khi viết những truyện kể trên. Nếu tôi thất bại trong việc diễn tả tính cách của nhân vật, đó chính là vì sức người có hạn. Mong Tường Vi và các nữ độc giả rộng lượng chỉ giáo.

7.
VNNP: Quá khứ có nhiều điều muốn nói. Có phải vì vậy mà hình ảnh và cuộc đời của Phùng Nguyễn phảng phất rất nhiều trong từng câu chuyện của anh ?

PN: Có khi nào Tường Vi nghĩ rằng vì mối quan hệ bằng hữu giữa chúng ta đã khiến cách nhìn của Tường Vi về tương quan giữa tôi và truyện của tôi có khác hơn của một người đọc hoàn toàn không biết gì về tác giả hay không? Thường thường những gì mà Tường Vi 'thấy phảng phất' hình ảnh của tôi trong đó là những điều được mang vào truyện như là 'điểm quy chiếu' hơn là một nỗ lực tự khai báo. Quá khứ đối với tôi là một tài sản không còn sinh sôi nảy nở trừ phi chúng được sử dụng như là một món đầu tư cho tương lai. Tôi sử dụng 'quá khứ' trong tinh thần đó.

8.
VNNP: Vi biết là anh rất bận rộn. Công việc làm đòi hỏi anh nhiều thời gian, có khi phải đi đó đây cho training, v.v. Ngoài ra còn có bạn bè văn nghệ, gia đình. Anh dành thời gian nào cho việc viết lách thưa anh ?

PN: Những lúc không có ai bên cạnh. Cũng may (!) là những lúc như thế không hiếm hoi lắm.

9.
VNNP: Văn của anh rất mượt mà. Khi viết, điều gì dễ gây cho anh nhiều cảm hứng nhất ? Có cần phải có một 'nàng văn' cho các nhà văn không ? (giống như để làm thơ phải có nàng thơ vậy)

PN: Cảm xúc, nhất định phải là như vậy. Thường thì truyện bắt đầu với một cảm xúc kéo đến bởi một sự kiện nào đó. Sau đó thì dĩ nhiên là phải quan sát, suy nghĩ về sự kiện. Và rất nhiều tưởng tượng.

'Nàng văn' ư? Cần lắm chứ. Tất cả mỗi chúng ta đều cần một nàng hay một chàng. Nếu không có thì hãy tưởng tượng ra một nàng văn thực kiều diễm. Tôi vẫn làm như thế!

10.
VNNP: Trong tất cả các nhân vật mà anh dựng nên trong tập truyện, nhân vật nào gần với anh nhất, và nhân vật nào được anh ưa thích nhất ?

PN: Nhân vật đứa bé trong 'Đêm Oakland. Câu Hỏi.' Có một phần của tôi trong chú nhỏ này.

11.
VNNP: Thịnh thoảng có thấy anh làm thơ. Thì vẫn biết là anh thích viết văn hơn làm thơ, nhưng khi nào thì anh có hứng làm thơ ? Nó có liên hệ đến một 'chuyện tình không đoạn kết' nào không anh ? :-))

PN: Tôi chỉ làm thơ khi đầu óc không được bình thường. Những lúc khác (nghĩa là bình thường) thì lại không có can đảm để làm thơ (bởi vì sẽ không chịu đựng nổi 'tác phẩm' của mình). Đáng tiếc là mọi chuyện tình đều có đoạn kết. Bất kể người ta có làm thơ hay không.

12.

VNNP: Xin cảm ơn anh đã bỏ thời gian nói chuyện với độc giả VNNP. Mến chúc anh sáng tác thật nhiều để có tập truyện thứ ba sau một thời gian ngắn hơn, như là 1 hay 2 năm nữa chẳng hạn.

PN: Xin cảm ơn Tường Vi đã cho tôi cơ hội chia sẻ với bạn đọc của VNNP.

theo Tạp chí Văn Nghệ Ngân Phương

Liên lạc nhà văn Phùng Nguyễn:

Email: ndp@bak.rr.com or ndp@vinet.com